

Rijndijk-Herinneringen.

Als je de Hoge Rijndijk zo'n honderd jaar geleden bekijkt, zie je toch wel heel leuke dingen.

De grootvader van C. Omtzigt was buurtschipper, eerst ging hij per trekschuit, later per motorboot naar Amsterdam. Tegenover de Hr. Omtzigt woonde Datje Bade. Ze had een winkeltje in kerkboeken, rozenkransen, bidplaatjes visgerei en snoep.

De woning bestaat niet meer, maar is nog wel te zien op oude prentkaarten. Heel grappig doet het aan als we op een dezer kaarten zien dat bij het huisje van Datje Bade een bord stond met "Bebouwde Kom", "hondenkarren stapvoets rijden".

De Rijnegommerstraat was vroeger geheel tuinderij. Er werd door een zekere Brussee kool ingemaakt voor de grote steden, waar deze zuurkool werd verkocht.

Tegenover de Rijnegommerstraat, waar nu de panden staan van Omtzigt, Kluiters en Bakker Thijssen is vroeger één groot pand geweest. Zo wordt beweerd dat het pand van Kluiters vroeger een klooster of weeshuis moet zijn geweest, maar dit wordt door anderen weer bestreden. Ook wel wordt gesproken over een tehuis of school met Nonnen. In ieder geval is de Oude Heer de Groot die nu ruim 80 jaar is daar nog op school geweest.

Weet misschien een van onze lezers of lezeressen hier nog iets naders over te vertellen?

Op de Rijnegommerbrug stond een bord met max. snelheid van 13 KM per uur, moet U nu eens kijken, vooral overdag. We steken nu de weg over en komen achter het huis van de Vivozaak van de fam. v.d. Krogt, aan de Rijnsoever. Daar staat nu een bouwvallig huis, eens de trotse zeilmakerij van de familie Remmerswaal, eertijds bewoond door de fam. v.d. Burg. Op de Rijn varend of van de Leiderdorpse zijde kunt U nog heel goed het koepeltje zien. Helaas is het pand niet meer te restaureren en zal t.z.t. worden gesloopt.

Weer terug op de Hoge Rijndijk staan we voor de Vivozaak van v.d. Krogt. Dit was eens een piepklein kruidenierswinkeltje van Zwetsloot, en daarvoor van de Wolf en Klein, waar men stiekum borrels verkocht!

Naast v.d. Krogt woonde een klerenmaker Ammerlaan, die nog met gekruiste benen op de tafel zat te werken.

Iets verder woonde Weduwe van Leeuwen, die "wwetje, weetje" werd genoemd. Ze wist ieder nieuwtje van de Hoge Rijndijk en vertelde dit graag door.

Aan de Rijn woonde ook nog de gebroeders Hoeks. Het waren schippers; 's winters stonden ze met een tentje op het ijs. Hoelang is nu al weer niet geleden dat we konden schaatsen op de Rijn? Naast Hoeks woonde een zekere Pelt, een huisschilder; het huis en de werkplaats bestaan nog steeds. Bij Pieterse de smid in de inham nu tegenover de 5 Meilaan, zat Dirk Thyssen, die een café dreef, later een klein kruidenierswinkeltje. Ook had hij een overzet in pacht, voor kerkgangers naar de overzijde van de Rijn, hij moest hiervoor aan de gereformeerde kerk in Leiderdorp per maand f 1,30 pacht betalen.

Vroeger moest men om overgezét te worden door het café, wat de zaken natuurlijk ten goede kwam, want meestal werd dan eerst een "neutje" gedronken.

Ook is daar nog een broodbakkerij geweest. Er werd speciaal roggebrood gebakken, wat op de plank naar Leiden werd gebracht. Weer later kon men daar zijn linnengoed laten mangelen voor 1 cent per laken. Het huis van de smid Pieterse is altijd smederij geweest, voorheen van Lucas de Jong. De knecht van de smid woonde in een der huisjes ernaast. Er staan nu vier huisjes, vroeger waren dat twee heel oude panden. Het lashok van Pieterse was vroeger opslagplaats voor galanterieën en ijzer.

Waar nu het pand Chemical staat, stond vroeger een trotse korenmolen van Theodorus Borrewater. Dit was rond de 80 jaar geleden, later werd het een stoommolen. Weer later was het van Herman Koning, daarna werd het een haverhout-fabriek "De Driekleur". In een huisje naast de fabriek woonde de broer van de molenaar. Hij was tevens "Steenbiller", d.w.z. hij hakte de groeven in de molenstenen weer wat op als ze waren afgesleten.

Gaan we nu nog iets verder, steeds aan dezelfde zijde, dan krijgen we het huisje met werkplaats van de schilder van Groeningen. Het huis is nu opslagplaats van Chemical.

Daarnaast stond een timmerfabriek van J. v. Rijn. Later

pottenbakkerij van Gerrit de Blanken een ware kunstenaar in zijn vak, hij bakte heel dun aardewerk met prachtige kleuren glazuur. Zijn uitzonderlijk werk is o.a. te bezichtigen in het pijpenmuseum "De Moriaan" te Gouda. Nu is hier de potterij van de gebroeders Delfos.

Daar tegenover het huis van de familie v. Harteveld, de melkman, het is ongeveer 120 jaar oud en heeft verscheidene bewoners gekend. De kastanjeboom voor het huis is een der weinige die is overgebleven.

Vroeger was de gehele Rijndijk vol van deze prachtige bomen. Hij is ook bewaard gebleven dank zij de medewerking van de Rijkswaterstaat, die de weg beheerd.

Zo komen we nog wel een paar oude panden tegen. De oude boerderij is nu een werkplaats voor de bouw van zeilboten van de jonge Thyssen, schuin aan de overzijde de kwekerij van de gebroeders Hendriksen, welke nu verplaatst is naar de Ommedijkseweg, tegenover de modelboerderij van Teekens. Recht tegenover de oude Ommedijkseweg hebben we de boerderij van de Heer de Groot, ook een oud pand; het staat op de lijst van monumentenzorg. Iets terug hebben we de Ravensbrug. Wie weet hoe deze brug aan haar naam is gekomen?

Gaan we nu even voor de boerderij van de Heer de Groot de kruisbuurt in dan vinden we daar huisjes van ruim 300 jaar oud. In een van deze huisjes woont de Heer de Jong waar we deze gegevens van hebben gekregen. Er woonde ook op de Hoge Rijndijk een zekere J. van Diemen, die een boterhandel had. De knecht ging met de hondenwagen naar Scheveningen met zijn nering. Hij vertrok om 5 uur in de morgen en was 's avonds om rond 8 uur weer terug. Wat een dagen hè voor een salaris van f 1,50 per week. Weer iets verder was een winkeltje in boter, kaas, koffie en thee. Iets verderop woonde de Veldwachter de La Rie. Bij het huis van J. van Diemen is een scheepswerf geweest, later kwam de Scheepswerf van v. Beveren, waar nu Kimman Nautic zit.

Dit was zomaar een stukje Hoge Rijndijk. Er zullen nog wel wat huisjes vergeten zijn, want handel zat er genoeg langs de Rijndijk.

We hadden nog turf- en aardappelhandelaars, schippers en een koekkramer die op kermissen stond.

Loop eens op een mooie zomerzondagmorgen op Uw gemak langs de Rijndijk, als er weinig verkeer is.

En waant U dan honderd jaar terug.

Mevr. van Hartevelt-Liesveld.